

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni av. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Dobrohotna poskušnja.

Odkar niso nemški liberalci več na krmilu vlade, odslej so vedno na lovu ter so kar iz sebe, kedar vlové kako stvarico, ki je kolikor, toliko vladi po volji, ljudstvo pa je ne vidi rado. Ker ni tem ljudem za blagor države veliko, še manj pa jim je za koristi ljudstva, za to ženó strašno haló proti vladi, češ, da dela na pogubo ljudstva, ako jim ne prepusti one stvari, da jo razdelé — med sebe.

Taka je z nižjo ceno soli. Letos so bili se sila zagnali v vlado, ker ni hotela ali bolje rečemo, ker ni smela staviti nižje cene za sol. Soli je treba v kuhinji, v jaslih in dobra je tudi na njivah. Nihče se torej ne čudi, če bi je ljudje radi po ceni in za mal denar dobili. Kdor tedaj dela na to, da ji pade cena, tak se prikupi vsekako ljudstvu. Vsakdo daje pač raji 4, 6 kr. za kilo, kakor pa 12 kr.

Da si človek to vrajta, za to mu še ni treba, da si vzame pri liberalcih pameti na posodo. Vse eno pa so liberalci vzeli to letos pod svoje lastno krilo ter so upili v svet, da bode konec, če že ne sveta, vsaj blagostanja kmetovalcev, ker je večina drž. zbora potegnila z vlado v to, naj ostane pri doslenji ceni soli.

Cena soli ostane vsled tega taka, kakor je bila doslej, ne višja, pa tudi ne nižja. Denar, kar ga nese sol, pride v državne kase, kar ga pa izpade, toliko ga izmanjka v državnih kasah. In kdo polni državne kase, ako so prazne? Ljudstvo, tisti, ki kaj imajo, po čemer lahko seže eksekucija, t. j. davkarija.

Ako ostanemo pri soli in če tedaj zmanjka v državnih kasah denarja zato, ker je cena soli nižja, tedaj si lahko vsakdo zašteje na prstih, komu da bo treba seči v žep, naj se napolnijo kase. To ni nihče drug, kakor tisti, ki jim gre davke plačevati. Pri tem jih ne vpraša nihče, je-li so oni vsaj za toliko na dobičku, odkar se dobi sol za nižjo ceno, kolikor vsled tega zmanjka pri državnih kasah. Te pa ne

smejo ostati prazne, če nočemo, da pride cela država na kant. In vlada, naj že je potlej liberalna ali konservativna, vsaka ima na skrbi državne kase in le dotlej je na krmilu, dokler ji je to mogoče.

Ker je sedanja vlada kolikor, toliko zoper liberalce, za to so le-ti segli po soli ter so jo z njo hoteli pokopati. Česar je treba ljudem, to imajo radi po ceni in soli nihče, najzadnji kočar je ne pogreša rad, tedaj pa si lahko mislimo, da ugaja ljudem obljava cene soli bolj, kakor katera druga. Na to so rajtali liberalci ter so zato kar mahali po vladi in po onih poslancih, ki so raji pustili sedanjo ceno soli, kakor pa, da bi jo bili znižali, zato pa potlej davkoplačilcem drug, še veliko težji davek naložili.

Sedaj plača vsak, kdor zavživa sol, vsaj nekaj v državne kase, naj pa je cena soli nižja, doplača še to, kar v tem izmanjka v kasah, le tisti, ki že itak plačuje davke. To je pri tem glavno, vse, kar se govori še sicer o tej reči, so prazne čenče, pesek v oči ljudem, ki so dovolj nespametni, da si ga dajo metati va-nje.

Resnica, kmetovalcem služi sol ne samo za ljudi, ampak tudi za živino in kjer so kraji za to, tudi za njive, kajti sol je kaj dobra za gnoj na polju. Ali vsaka stvar ima svoje meje in torej tudi sol. Ako mi hodi ona predrago, gledam pač, da si jo nadomestim s čem drugim, če tega nimam, pa trpim, ker vidim, da ni drugače mogoče.

In taka je, kakor so sedaj razmere, z ubogo soljo. Kaj pa, da je dobra za živino ali tudi za njive, toda če jo za nje imam, pa mi ona ne nese toliko, da zadalam z dobičkom luknjo, ki mi tako nastane, raji jo še že pogrešam, kakor si naredim vsled tega večjo nadlego.

Nihče pa še doslej ni dokazal, da in kako bi bilo mogoče oni denar, ki bi odpadel v drž. kasah, ko bi bila cena soli nižja, spraviti leto za leto v kupe, ne da bi za to davki postali večji. Kar so v tej reči govorili ali pisali li-

beralci, to je bilo vse še malo manj vredno, kakor piškav oreh. Bile so gole besede, puhle repe, iz katerih je smrdelo sovraštvo do sedanje vlade.

Mi ne držimo s sedanjo vlado, za to tudi nimamo veliko uzroka ali to ji pripoznamo, da ima dobro voljo ter bi rada, kolikor je v njenih močéh, državo sopen spravila na noge. In ravno v vprašanju gledé cene soli kaže ona dobro voljo, vsaj boljše, kakor bi se je mogli nadjati pri liberalni vladi. Ukaz ministerstva, ki ga imamo sedaj v rokah, kaže nam to do dobra. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Okrajna razstava v Trbovljah.

Kakor je čast, bralcem „Slov. Gosp.“ že znano, imamo prihodnji mesec tukaj okrajno razstavo. Prostor, paviljon, in ograje vse je že pripravljeno in večidel dodelano in je vse prav dobro izpalo. Samo razstavljalcev se je do sedaj še premalo oglasilo. Oglasilo se jih je do danes samo 80. Podaljšali smo zatoraj obrok za oglašanje do 15. sept. Največji uzrok, da se tako malo razstavljalcev oglašaja je, ker Savinjska dolina in Celjski okraj ne spadata k našemu okraju ali „regionu“, in so tako rekoč naši najbližji sosedi izključeni. V našo skupino spadajo okraji: Laško, Šmarje in Konjice. Kako napačno je to, razvidi se že od tega, da iz okrajev Konjice in Šmarje se še nihče oglasil ni, in se menda tudi ne bo. Pisali smo o tej zadevi v Gradec, a reklo se nam je, da je to postavno in se ne da predrugačiti. Ako bi Savinjska dolina in Celjski okraj tekmovali, imeli bi razstavljalcev na izbiro. Drugi uzrok je pa nevednost naših kmetov; njih večina vsaj pravi: Nič ne razstavimo, to so zanjke, da bi nas vjeli, da bi jim dobro blago pokazali, da bi potem še večji davek nam naložili. Da bi dobro bilo take nevedneže podučiti, je razvidno, a kdo je za to poklican, ne vem. Še so tudi drugi uzroki, o katerih pa danes molčim, a ko razstava mine, hočemo računati!

Daril državnih, deželnih, kmetiške družbe, okrajnih imamo na izbiro, tako da bo res težko vse oddati, ako ne bo udeležba večja, kakor se sedaj kaže. Opozarjamo toraj še enkrat čast. živinorejce in sploh vse, kdor ima kaj razstaviti, naj se marljivo oglašajo. Posebno bi nas veselilo, ako bi Savinjska, nam sosednja dolina nas s svojimi oglasi razveselila, da bi tako pokazali, da mi skupaj slišimo.

Ako kdo katerega pojasnila, ali kaj drugega potrebuje, naj se blagovoli na razstavnih odbor obrniti, postreglo in odgovorilo se mu bo takoj.

F. P.

Sejmovi. Dne 26. avgusta na Ljubnem in v Brežicah. Dne 28. avgusta pri sv. Trojici v slov. gor. in v Svičini. Dne 29. avgusta v Celju, na Muti, pri sv. Filipu, v Poličanah, v Mozirju in v Žalcu. Dne 30. avgusta na Hajdinju. Dne 1. septembra v Arnovčah in dne 2. sept. v Trnovcah.

Dopisi.

Z Dobrne. (Cesarjev rojstni dan) smo obhajali po vzmožnosti slavnostno. Ko je v sredo o „večnej luči“ bil vtihnil zvon, oglasili so se topiči, začele so švigati in praskati drzne rakete, a pred hišo-zdravilnico svirala je godba. Še le, ko je zmanjkalo umetnega ognja, razšli smo se vsakdo na svoj kraj. Sledečega jutra je ob šestih uri meševal papeški protonotarij, msgr. Filip. Ob osmih bili so bolnik-topličarji pri sv. meši v topliškeji kapelici. Kdor pa je bil zdravih udov, lahko je prišel ob devetih uri v farno cerkev, kjer se je vršila slovesna služba božja. Sv. mešo popeval je vlč. gosp. knezoškofji duhovni svetovalec in dekan Gajšek. Navzoči bil je seveda občinski odbor, šolski svetovalci, učitelji z učenci, razni uradniki, vojaki in obilno drugega občinstva izmed gostov-topličarjev in cesarju vedno zvesto vdanih domačinov. Ostalim ljudem, ki niso mogli priti k službi božji, je poglavitne dele sv. opravila, da so se ga vsaj v duhu mogli vdeleževati, naznanjal glas zvona in grom topičev. Raz občinske hiše je skoz celi dan vihrala velika cesarska zastava. A v topliškeji dvorani so zvečer s čednim „venčekom“ oventali veseli praznik avstrijskih narodov, cesarjev rojstni dan.

Iz Slovenjega Gradca. (Svečanost.) Pozivu, priobčenemu po raznih slovanskih listih imamo še dodati, da se začne slavnost petdesetletnice Davorin Trstenjakovega književnega delovanja s sv. mašo v cerkvi sv. Pankracija „na gradu“ in sicer dne 4. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne. Ob dvanajstih se predstavijo in poklonijo deputacije raznih društev in posamezni slavitelji slavlencu v njegovem stanovanju v Starem trgu. Ob dveh popoldan je banket v gostilni gospé Günther-jeve v Slov. Gradcu — couvert en goldinar — in po banketu narodna veselica na g. Lobe-jevem vrtu. Pri narodni veselici nastopilo bo slovensko pevsko društvo iz Ptuja, svirala bo godba in vršili se bodo razni govori. Ker ima — posebno narodna veselica — dvojni namen: prvič javno dokazati prečastitemu starosti slovenskih pisateljev ljubezen in hvaležnost, kojo si je kot pesnik in novinar, kot starinoslovec in zgodovinar bolj, kakor vsak drug zaslužil, in drugič v žalibog še preveč zaspanem narodu našem vzbuditi duh narodne ideje, upati pač smemo,